

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums un laiks

Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2023.gada pārskats

Sagatavots Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēkā, 24.01.2024

Saturs

Pārskata perioda raksturojums	3
2.Finansiālais nodrošinājums	4
3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4.Personāls	6
5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
6.Krājums	9
7.Darbs ar bērniem un jauniešiem	11
8.Novadpētniecība	11
9.Projekti	12
10.Publicitāte	12
11.Sadarbības tīkla raksturojums	13

Pārskata perioda raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēkas darba prioritāte ir kvalitatīva bibliotēkas lietotāja apkalpošana. Tā kā pagasta iedzīvotāju skaits ik gadu samazinās un nav paredzamas pozitīvas izmaiņas šajā jomā, bibliotēkas darbības mērķis ir noturēt esošos bibliotēkas lietotājus un uzrunāt tos, kuri par tādiem varētu kļūt. Pozitīvi ir tas, ka krājuma komplektēšanai 2023.gadā bija atvēlēti pietiekoši finanšu līdzekļi, līdz ar to iespējams arī plašāks piedāvājums.

Kā rāda dati, bibliotēka iedzīvotājiem ir vajadzīga gan kā informācijas ieguves vieta, gan kā socializēšanās vieta.

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība, dibināta 1955.gadā.

Bibliotēka veic dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu un nodrošina informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem. Šķēdes bibliotēkas darbība vērsta uz iedzīvotāju lietderīga brīvā laika pavadīšanas un pašizglītošanās iespējām.

Bibliotēkai ir informācijas, kultūras un izglītības iestādes funkcijas. Tai ir liela loma iedzīvotāju izglītošanā, iepazīstinot ar dažādām informācijas meklēšanas iespējām. Joprojām neatņemama bibliotēkas darba sastāvdaļa ir drukāto izdevumu piedāvāšana interesentiem, ir aktuālas arī digitālās iespējas- bibliotēkā abonēto datubāzu izmantošana, e-pakalpojumi u.c.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts. Pēc PMLP datiem, uz 01.01.2023.Šķēdes pagastā reģistrēti 473 iedzīvotāji, no tiem 70 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Pagastā ir ļoti maz darba vietu un nav neviena izglītības iestāde. Pagasta ekonomiski aktīvie iedzīvotāji lielākoties strādā ārpus pagasta un novada robežām, arī bērni mācās citās Saldus vai apkārtējo novadu skolās, tur arī apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes. Tā kā praktiski visu darbadienu iedzīvotāji pavada ārpus pagasta, tad nepieciešamības gadījumā viņu izvēle pārsvarā krīt uz bibliotēkām atrašanās vietā.

Pārskata periodā bibliotēkas darbībā izmaiņas nav notikušas.

2.Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Krājuma papildināšanai piešķirtā summa ir pietiekoša, lai kvalitatīvi atjauninātu un papildinātu bibliotēkas fondu. Šobrīd bibliotēkā pieejamais preses izdevumu piedāvājums ir apmierinošs. Lai optimāli izmantotu esošos līdzekļus, preses izdevumi tiek abonēti atlaižu laikā.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	9454	11784	13757
Darbinieku atalgojums (bruto)	6111	6597	10536
Krājuma komplektēšana	1192	2097	2226

Tabulā redzams, ka kopējais bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir lielāks kā iepriekšējos 2 gadus. 2023.gadā ievērojami pieaudzis atalgojums, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Arī finansējums krājuma papildināšanai ir lielāks kā pirms pāris gadiem, jo kopš 2022.gada mainījusies līdzekļu piešķiršanas sistēma un finansējums netiek piešķirts pēc pagastā deklarēto iedzīvotāju skaita, kā tas bija pirms tam.

3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Šķēdes pagasta bibliotēka esošajās telpās atrodas kopš 2018.gada, kad telpas tika remontētas un īpaši pielāgotas bibliotēkas vajadzībām. Telpu stāvoklis ir labs. 2023.gadā nekādi remontdarbi bibliotēkā nav notikuši un tie nav plānoti arī 2024.gadā.

2023.gadā bibliotēka iegādājusies 6 krēslus apmeklētājiem un dokumentu skapi.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1 (2016.g.)	4 (2015.g.)	
Multifunkcionālās iekārtas	1 (2015.g.)		
Citas iekārtas	2		Laminēšanas iekārta, mobilais tālrunis

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā pārskata periodā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā.

Bibliotēkā strādā viens pilnas slodzes darbinieks- bibliotēkas vadītāja ar kvalifikāciju Bibliotekārs, kas atbilst trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Bibliotēkai nav atsevišķas apkopējas- bibliotēkas telpas uzkopj tā pati apkopēja, kura tīra arī citas telpas Šķēdes pagasta Pakalpojumu centra ēkā.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	27.01. 2023	Rīga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Medijpratība sociālajos medijos	4	<i>Attālināti</i>
2.	27.01. 2023	Rīga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Interneta resursu (canva.com, tulkotāju un citas vietnes) bezmaksas iespēju izmantošana	4	<i>Attālināti</i>
3.	02.02. 2023	Rīga	Kultūras informācijas sistēmu centrs	KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām	3	<i>Attālināti</i>
4.	17.10. 2023	Rīga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Saskarsme darbā ar dažādu tipu klientiem. Profesionālās izdegšanas mazināšanas iespējas	6	<i>Attālināti</i>

5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	238	188	206	-21%; +7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	40	36	41	-10%; +14%
Bibliotēkas apmeklējums	1991	2430	2903	+22%; +20%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	296	604	805	+104%; +33%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	7705	9375	10455	+22%; +11%
<i>t. sk. monogrāfiski izdevumi</i>	3223	3011	3382	-7%; +12%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4478	6364	7073	+42%; +11%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	425	427	504	+1%; +18%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	48%	38,8%	43,5%	-9%; +5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	54%	53,7%	58,5%	-0,3%; +5%
Iedzīvotāju skaits	498	485	473	-3%; -2%

**Iedzīvotāju skaits tabulā tiek norādīts pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 01.01.2023*

Pārskata periodā par 2,5% samazinājies pagasta teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2023.gadā par nepilniem desmit procentiem pieaudzis aktīvo apmeklētāju skaits un pieaudzis gan kopējais (+19,5%), gan bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem (33%) bibliotēkas apmeklējumu un arī izsniegumu (11,5%) skaits.

Bērnu un jauniešu bibliotēkas apmeklējums ir nedaudz pieaudzis. Viņi bibliotēku lielākoties apmeklē skolu brīvlaikos.

2023.gadā bibliotēkas lasītāji izmantojuši starpbibliotēku abonementa piedāvātās iespējas. Lai arī bibliotēkas finansējums krājuma papildināšanai ir pieaudzis, lasītāji vēlas konkrētus izdevumus, kuri ir izdoti iepriekš, kad bibliotēka tos nevarēja iegādāties.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	121	98	55
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	66	2	62

2023.gadā bibliotēkas datori izmantoti arī izklaides nolūkos, taču pieaugušie pārsvarā tos izmanto nepieciešamo darbību veikšanai- rēķinu nomaksa i-bankā, saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, deklarāciju un iesniegumu iesniegšanai VID, LDC, LAD, UR, informācijas izdrukai no DATAMED u.c. Bibliotekāre darbojas kā konsultants, nepieciešamības gadījumā palīdzot dažādu e- sistēmu lietošanā.

2023.gadā bibliotēkā sniegtas 52 uzziņas par dažādiem tematiem, elektroniski nosūtīti 22 dokumenti, pārsvarā no datubāzes Periodika.lv un laikrakstu bibliotēkas news.lv.

Bibliotēkā iespējams izdrukāt, kopēt un skenēt A3 un A4 formāta dokumentus.

2023.gadā notikušas 22 dažādas tematiskās literārās izstādes, kā arī izstāde “Atskats vēsturē. Plakāts Padomju Latvijā. 1980-tie” un Šķēdes pagasta rokdarbnieču rokdarbu izstāde. Tāpat skolēnu brīvlaikā notikušas radošās darbnīcas, kur bērni gatavoja papīra bumbas, papīra ziedus un fotorāmīšus. Bibliotēkas Facebook profilā izveidotas 10 virtuālās videoizstādes, no kurām 6 ir novadpētniecības materiāli, 3- jauno grāmatu apskats un 1- ieskats bibliotēkā notikušajā rokdarbu izstādē. Šķēdes pagasta bibliotēkas profilā ievietoti arī 11 fotoattēli no novadpētniecības krājuma un 1 attēls- jauno grāmatu apskats.

Tā kā bibliotēkā nav sliekšņu un atšķirīgu grīdas līmeņu, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkā elektroniski ir pieejama pašvaldības, valsts institūciju un dažādu NVO informācija. Pie katra datora darba vietas ir norādes, kur un kā šo informāciju meklēt. Turpat atrodas arī norādes par bibliotēkā pieejamajām datu bāzēm.

6.Krājums

Šķēdes pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas uzdevumi, prioritātes, virzieni un principi noteikti dokumentā “Saldus novada pašvaldības Šķēdes pagasta bibliotēkas Krājuma attīstības plāns (2021.- 2024.)” Krājumu komplektējot, tiek ņemtas vērā arī lasītāju intereses un izteiktās vēlmes pēc kāda konkrēta izdevuma, autora vai tematikas.

2023.gadā no kopējā jauniegūto monogrāfisko izdevumu skaita 22 eksemplāri jeb 15,3% ir bērnu un jaunatnes literatūra. Tas ir proporcionāli bibliotēkas lietotāju bērnu un jauniešu skaitam no bibliotēkas lietotāju kopskaita (19,9%).

Bibliotēkas krājuma rekatalogizācija ir pilnībā pabeigta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1192	2097	2226
<i>t. sk. grāmatām</i>	780	1497	1631
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	141	204	146
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	412	600	595
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,39	4,32	4,71
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1192	2097	2226

2023.gadā finansējums krājuma komplektēšanai šobrīd ir pietiekošs.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. 2023.gadā bibliotēkā bija pieejami 2 nosaukumu laikraksti un 16 nosaukumu žurnāli, no tiem žurnāla “IR” abonements tika uzdāvināts.

2023.gadā Šķēdes bibliotēkas krājums papildināts ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Kultūras ministrijas finansiālo atbalstu projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” saņemtajām 15 grāmatām kopsummā par EUR 173,11.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	459	620	522
<i>t. sk. monogrāfiskie izdevumi</i>	<i>151</i>	<i>322</i>	<i>143</i>
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	<i>72</i>	<i>152</i>	<i>75</i>
<i>t. sk. bērniem</i>	<i>22</i>	<i>94</i>	<i>22</i>
Izslēgtie dokumenti	543	1036	531
Krājuma kopskaits	6007	5591	5584
Grāmatu krājuma apgrozība	0,65	0,65	0,74
Periodisko izdevumu apgrozība	4,30	6,55	6,81

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes- Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits	31	12	16
lejuplāžu skaits	74	19	16
News			
skatījumi	224	120	124
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
Citas			

Bibliotēkas novadpētniecības darbā bieži tiek izmantota Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas kolekcija Periodika.lv.

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pēc PMLP datiem, uz 2023.gada 1.janvāri Šķēdes pagastā deklarēti 70 bērni un jaunieši līdz 18 g.v. Kā bibliotēkas lasītāji 2023.gadā reģistrēti 41 bērns un jaunietis, bibliotēku viņi apmeklējuši 805 reizes, šai vecuma grupai izsniegti 504 izdevumi. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šīs grupas lasītāju ir vairāk (+13,8%), apmeklējumu skaits ir pieaudzis par 19,5% un izsniegumu skaits- par 18 %.

Bibliotēka bērniem un jauniešiem brīvajā laikā ir kļuvusi par satikšanās vietu, jo pagastā nav daudz tādu iespēju- tikai bibliotēka un sporta halle pāris stundas vakaros dažas dienas nedēļā.

Vislielākā problēma Šķēdes pagasta bibliotēkas darbā ar bērniem ir tā, ka pagastā nav ne pirmsskolas izglītības iestādes, ne skolas, līdz ar to mācību gada laikā nav iespējams plānot nekādas aktivitātes, jo mērķauditorija apmeklē citu pagastu un novadu mācību iestādes un dzīvesvietā pārrodas tikai vakaros.

Bērni un jaunieši bibliotēku visbiežāk izmanto informācijas meklēšanai mācību darbam, kā arī izklaidei.

Pasākumi bērniem var notikt skolas brīvlaikos. 2023.gadā notikušas vairākas radošās nodarbības, kurās bērni no papīra veidoja bumbas, ziedus un fotorāmīšus. Mazākajiem bērniem bibliotēkā patīk zīmēt, krāsot un kopā lasīt pasakas.

8.Novadpētniecība

Kā ik gadu, no preses un citiem resursiem tiek vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un tā iedzīvotājiem, novadpētniecības katalogā izveidoti 13 bibliogrāfiskie ieraksti.

Šķēdes pagasta bibliotēkas Facebook profilā 2023.gadā publicētas 6 videoizstādes un 11 fotoattēli no bibliotēkas novadpētniecības krājuma.

Šķēdes pagasta bibliotēkā 2023.gadā notikusi izstāde “Atskats vēsturē. Plakāts Padomju Latvijā. 1980-tie”, kurā izstādīti bibliotēkas novadpētniecības krājumā esošie plakāti.

9.Projekti

Pārskata periodā projekti nav rakstīti.

10.Publicitāte

Šķēdes pagasta bibliotēkai ir izveidots profils vietnē facebook.com ([Šķēdes pagasta bibliotēka | Facebook](#)). Tajā tiek ievietota informācija par aktualitātēm bibliotēkā, kā arī virtuālās novadpētniecības izstādes, fotogrāfijas un materiāli, kas saistīti ar Šķēdes pagastu.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits	
	2022	2023
Facebook	11	25
Instagram		
TikTok		
YouTube		
Twitter		

Šķēdes pagasta bibliotēkas profilā ievietotie video kopsummā ir skatīti 2427reizes. Bibliotēkas profils 2023.gadā apmeklēts 11303 reizes.

Par notikumiem bibliotēkā, bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un iespējām vajadzības gadījumā sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību pie pakalpojumu centra un veikala. Informācija tiek nodota arī telefoniski un mutvārdos.

Par Šķēdes pagasta bibliotēkā notikušo plakātu izstādi novada laikrakstā “Saldus Zeme” Nr 23 (9137) 2023.gada 21.martā publicēts žurnālistes Ievas Vilmanes raksts “Plakāti- atkal pie sienas”.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēkai laba sadarbība ir ar Saldus novada bibliotēkas un pagastu bibliotēkām- vienmēr var vērsties pie kolēģiem pēc padoma un pieredzes profesionālajā darbībā, SBA grāmatu apmaiņā.

Šķēdes pagasta bibliotēkas vadītāja Egita Zasa

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.